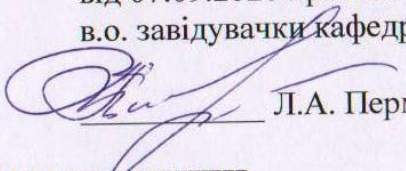

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ Й ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ІМЕНІ ПРОФ. Є. ПЕТУХОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки,
психології й освітнього
менеджменту імені
проф. Є.Петухова
від 07.09.2020 протокол № 1
в.о. завідувачки кафедри

Л.А. Пермінова

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»**

Освітня програма «Філологія (українська мова та література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.01 «Українська мова та література»
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Херсон 2020

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	Інтелектуальна власність
Викладач (і)	Блах Валерія Сергіївна, к.пед.н., доцент
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2982 http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/IPhilologyJournalizm/Eduprograms/035mag.aspx
Контактний тел.	(0552) 32 67 74; 327; 284
Е-mail викладача	blah@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Середа, 16:00-17:00, ауд. 316 або за призначеним часом

1. Анотація курсу

Назва і код дисципліни – ВК2 Інтелектуальна власність

Кількість кредитів – 3

Кількість змістових модулів - 2

Загальна кількість годин: загальна - 90, лекцій – 10, практич. зан. – 8, самост. роб. – 72.

Економіці розвинених країн, що базується на застосуванні нових знань і сучасних інформаційних технологій та їх комерціалізації, значною мірою притаманний інноваційний характер. Глобальною тенденцією стало зниження або ліквідації бар'єрів на шляху вільної торгівлі, запровадження стандартних правил та умов міжнародної торгівлі; завдяки цьому внутрішні та регіональні ринки набувають загальних рис і висувають єдині вимоги до виробників і постачальників товарів та послуг. За таких умов інтелектуальна власність стала одним з найважливіших факторів, що визначають успіх виробничої і підприємницької діяльності як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Сьогодні в Україні створено сучасну нормативно-правову базу в сфері інтелектуальної власності, що дозволяє набувати, здійснювати та захищати права на всі загальновідомі об'єкти інтелектуальної власності.

Для ознайомлення з цими нормативними документами та поліпшення підготовки фахівців у закладах вищої освіти України видано Наказ Міністерства освіти і науки від 20.10.2004 р. № 811 «Про запровадження у вищих навчальних закладах навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність». Цей наказ підготовлено відповідно до Указу Президента

України від 27.04.2001 р. № 285/2001 «Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні» та рішення колегії МОН України від 20.06.2002 р. (протокол № 6/3-16 «Про запровадження у вищих навчальних закладах курсу з основ інтелектуальної власності та підготовку за державним замовленням фахівців з інтелектуальної власності»).

2. Мета та завдання курсу

Мета:

- дидактична – ознайомлення здобувачів вищої освіти із системою інтелектуальної промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, міжнародним співробітництвом у галузях інтелектуальної власності, авторського права та суміжних прав, а також системою патентної інформації;
- виховна – формування особистісної професійної спрямованості здобувачів вищої освіти;
- розвиваюча – набуття навичок і досвіду роботи з нормативно-правовими актами, патентною документацією в оформленні «ноу-хау» і матеріалів заявки на об'єкт промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів та послуг), ліцензій на використання винаходу.

Завдання курсу:

- методичні – розвиток мислення, здатності до аналізу явищ у галузях інтелектуальної власності, авторського права та суміжних прав;
- пізнавальні - цілісний розгляд та аналіз теорії і практики в системі інтелектуальної промислової власності, авторського права та суміжних прав;
- практичні – формування готовності до використання умінь та навичок в практичній діяльності.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК-1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК-12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності

ФК-4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК-5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК-6 Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

Програмні результати навчання

ПРН-1 Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-17 Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/90	10	8	72

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/

				вибіркова компонента
2	1	035 Філологія	2 М	вибіркова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Для поліпшення сприйняття студентами матеріалу передбачається використання наступних наочних матеріалів: патент на винахід; патент на корисну модель; патент на промисловий зразок; заява; опис винаходу; креслення; реферат; свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір; зразки договорів у сфері авторського права і суміжних прав; класифікатор МПК; мультимедійні презентації.

7. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення. Навіть окремий випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до перерозподілу оцінок і, як наслідок, зменшення загального рейтингу студента. Мінімальне покарання для студентів, яких викрили на обмані чи плагіаті під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником факультету. Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Основи інтелектуальної власності.					
Тиждень А дата, академічних годин	Тема 1: Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини. План 1. Поняття інтелектуальної власності. 2. Еволюція інтелектуальної власності. 3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.	лек. – 2 год. самост. – 8 год.	1, 6, 7, 9, 10, 14, 25, 28	Індивідуальні завдання	10
	Тема 2: Система інтелектуальної власності. План 1. Складові системи інтелектуальної власності. 2. Об'єкти права інтелектуальної власності.	лек. – 2 год. практ. – 2 год. самост. – 10 год.	2, 5, 6, 14, 18, 29, 30,	Питання, тести	14

	3. Суб'єкти права інтелектуальної власності. 4. Законодавчі акти України про інтелектуальну власність. 5. Державна система управління інтелектуальною власністю. 6. Міжнародна система інтелектуальної власності.				
Тиждень _ дата, академічних годин	Тема 3: Правова охорона інтелектуальної власності План 1. Мета і принципи правової охорони інтелектуальної власності. 2. Охорона прав на об'єкти промислової власності. 3. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав. 4. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном	лек. – 2 год. самост. – 10 год.	3, 4, 7, 22, 23, 27, 31	Індивідуальні завдання, розробка презентації	12
	Тема 4: Захист прав інтелектуальної власності План 1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення. 2. Дії, що визнаються	практ. – 2 год. самост. – 8 год.	2, 3, 4, 7, 10, 18, 22, 23, 27, 31	Питання, тести	14

	порушенням права інтелектуальної власності. 3. Способи захисту права інтелектуальної власності. 4. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.				
Модуль 2. Управління інтелектуальною власністю.					
Тиждень _ дата, академічних годин	Тема 5: Маркетинг інтелектуальної власності План 1. Поняття інтелектуального капіталу та його структура. 2. Поняття маркетингу інтелектуальної власності. 3. Етапи та стадії життєвого циклу інноваційного товару. 4. Маркетинг у ліцензійній торгівлі. 5. Економічна оцінка інноваційних проектів. 6. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.	лек. – 2 год. самост. – 10 год.	9, 11, 12, 32	Індивідуальні завдання	6
	Тема 6: Передання прав на об'єкти права інтелектуальної власності План	практ. – 2 год. самост. – 10 год.	2, 7, 10, 18, 22, 23, 27, 31	Питання, тести	12

	1. Сутність і причини передання прав. 2. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 3. Зміст договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.				
	Тема 7: Комерціалізація та управління інтелектуальною власністю План 1. Способи комерціалізації інтелектуальної власності. 2. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у виробництві товарів і послуг. 3. Внесення прав на ОПВ до статутного капіталу підприємства. 4. Порівняння економічної ефективності різних способів комерціалізації ОПВ. 5. Поняття та принципи управління інтелектуальною власністю	лек – 2 год. самост. – 10 год.	21, 24, 33, 34, 35, 42, 43, 44	Індивідуальні завдання, розробка презентації	6

	6. Управління інтелектуальною власністю на різних етапах життєвого циклу ОПВ.				
	Тема 8: Інтелектуальна власність в електронному суспільстві План 1. Правова охорона комп'ютерних програм і баз даних. 2. Особливості правового регулювання окремих ресурсів мережі Інтернет. 3. Товарні знаки як доменні імена. 4. Реєстрація комп'ютерних програм і баз даних. 5. Вільне відтворення і адаптація комп'ютерної програми або бази даних.	практ. – 2 год. самост. – 6 год.	1, 10, 15, 42	Питання, тести	12

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

9.1. Модуль 1. Основи інтелектуальної власності. Максимальна кількість балів за цей модуль – 50 балів.

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали:

Відвідування лекційних занять – 6 балів (по 2 бали за 3 лекційні заняття).

Практичні роботи – 20 балів (по 10 балів за 2 практичні роботи).

Підготовка індивідуальних завдань - 1– 14 балів.

Підготовка презентації за перший модуль - 1 – 10 балів.

9.2. Модуль 2. Управління інтелектуальною власністю. Максимальна кількість балів за цей модуль – 36 балів.

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Відвідування лекційних занять – 4 бали (по 2 балів за 2 лекційні заняття).

Практичні роботи – 20 балів (по 10 балів за 2 практичні роботи)

Складання тестів з дисципліни - 1– 12 балів.

9.3. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

Підсумковий тестовий контроль з дисципліни - 1– 14 балів

Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір, участь у конкурсах наукових робіт.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

- Основні

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. – К.: КНТ, 2005. – 520 с.
2. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права: Навчальний посібник. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2004. – 260 с.
3. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. – Київ: Либідь, 2002. – 200 с.
4. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.
5. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник / За ред. П.М.Цибульова. – К.: УкрІНТЕІ, 2006. – 276 с.
6. Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності. – К.: Політехніка, 2005.
7. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 236 с.
8. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2005. - 108 с.
9. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П. Популярно про інтелектуальну власність: абетка / Заг ред. М.В.Паладія. – К.: ТОВ “Альфа-ПК”, 2004. – 56 с.

- Додаткові

10. Біла книга. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці України / Г.О.Андрощук, О.В.Дем'яненко, І.Б.Жиляєв, Л.В.Сахарова, В.І.Полохало, С.В.Таран. – К.: Парламентське видавництво, 2008. – 448с.
11. Бутнік-Сіверський О.Б. Економіка інтелектуальної власності. – К.: Інст. власн. і права, 2004 – 296 с.
12. Вачевський М.В. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.

13. Глухівський Л.Й. Власність інтелекту. – К.: Державний департамент інтелектуальної власності, 2002. – 140 с.
14. Драпак Г., Скиба М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник. – Хмельницький, ТУП, 2003. – 135 с.
15. Дмитришин В., Березанська В. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. – К.: Вірлен, 2005. – 304 с.
16. ДСТУ 3574-97 „Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення”.
17. ДСТУ 3575-97 „Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення”.
18. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. – К.: Ін-т інтел. власності і права, 2003. – 64 с.
19. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про авторське право і суміжні права” // Голос України, 16 серпня 2001 р., № 146 (2646).
20. Інтелектуальна власність в Україні: Правові засади: У 4-х т. / Заг. ред. О.Д.Святоцького. – К.: „Ін Юре”, 1999. – 672 с.
21. Крайнев П.П. Інтелектуальна економіка: управління інтелектуальною власністю. – К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 448 с.
22. Крайнев П.П., Работягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні / За ред. П.П.Крайнева: Монографія. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2000. – 340 с.
23. Красовська А. Сучасний стан правової охорони об’єктів інтелектуальної власності в Україні // Інтелектуальна власність. - 2007. - №1. – С.4-7.
24. Кучумова І.Ю. Інтелектуальний капітал в системі управління підприємством / І.Ю. Кучумова // БІЗНЕС-ІНФОРМ. – 2013. № 12. – С. 357–364.
25. Литвин О., Пригода В., Верба І. Студентам про інтелектуальну власність // Інтелектуальна власність. – 2005. - №3. – С.65-67.
26. Мікульонюк І.О. Термінологія і правопис термінів у патентній документації // Інтелектуальна власність. – 2000. - №5. – С.19-25.
27. Ніколаєнко С.М. Проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. - 2007. - №2. – С.4-14.
28. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О.Довгий, В.О.Жаров, В.О.Зайчук та ін. – К.: Форум, 2002. – 319 с.
29. Підпригора О.А. Авторське право і суміжні права // Цивільне право: Навч. посібник для студентів юридичних вузів і факультетів. – К., 1996.

30. Підпригора О.О. Авторське право і суміжні права // Законодавство України про інтелектуальну власність. – Харків, 1997.
31. Святоцький О.Д. Інтелектуальна власність в Україні: Правові засади та практика // Вид. дім “ Ін Юре”. – К., 1999.
32. Цыбулев П.Н. Маркетинг интеллектуальной собственности: Учеб. пособие. – К.: Инст. интел. собств. и права, 2004. – 184 с.
33. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П., Зінов В.Г., Суїні В.Г. Управління інтелектуальною власністю / За ред. П.М.Цибульова: Монографія. – К. «К.І.С.», 2005. – 448 с.
34. Яковлєв А.І. Комерціалізація інтелектуальної власності: проблеми визначення та правового забезпечення / А.І. Яковлєв, О.П. Косенко, М.М. Ткачов // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26- 28 вересня 2013 р. / Відп. за вип. Ю.М. Гладенко. Суми : ТОВ «ДД «Папірус», 2013. С. 309– 311.
35. Ярмош В.В. Удосконалення системи управління інтелектуальною власністю / В.В. Ярмош // Економіка промисловості. – 2010. – № 1. – С.96-101.
- Інтернет-ресурси
36. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?title=DepartamentRozvitkuTorgivli> – Департамент розвитку сфери інтелектуальної власності
37. <http://uacrr.org/> – Державна організація «Українське агентство з авторських та суміжних прав»
38. <http://kiev.onua.edu.ua/> – Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»
39. <https://ukrpatent.org/uk> – Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (УКРПАТЕНТ)
40. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> - Закон України «Про авторське право і суміжні права»
41. <http://library.uipv.org/> - Цифрова патентна бібліотека
42. Клімушин П.С., Григоряк М.В. Особливості управління інтелектуальною власністю в умовах розвитку інформаційного суспільства [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2013-2/doc/2/02.pdf>
43. Павленко Т.В. Процес управління інтелектуальною власністю підприємства [Електронний ресурс] / Т.В. Павленко // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2012. – 71. – URL: <http://economy.kpi.ua/uk/node/373>

44. Семенова В.Г. Складові системи управління інтелектуальною власністю підприємств // Економіка: реалії часу. – 2015. - №3(19). - URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2015/No3/159-165.pdf>